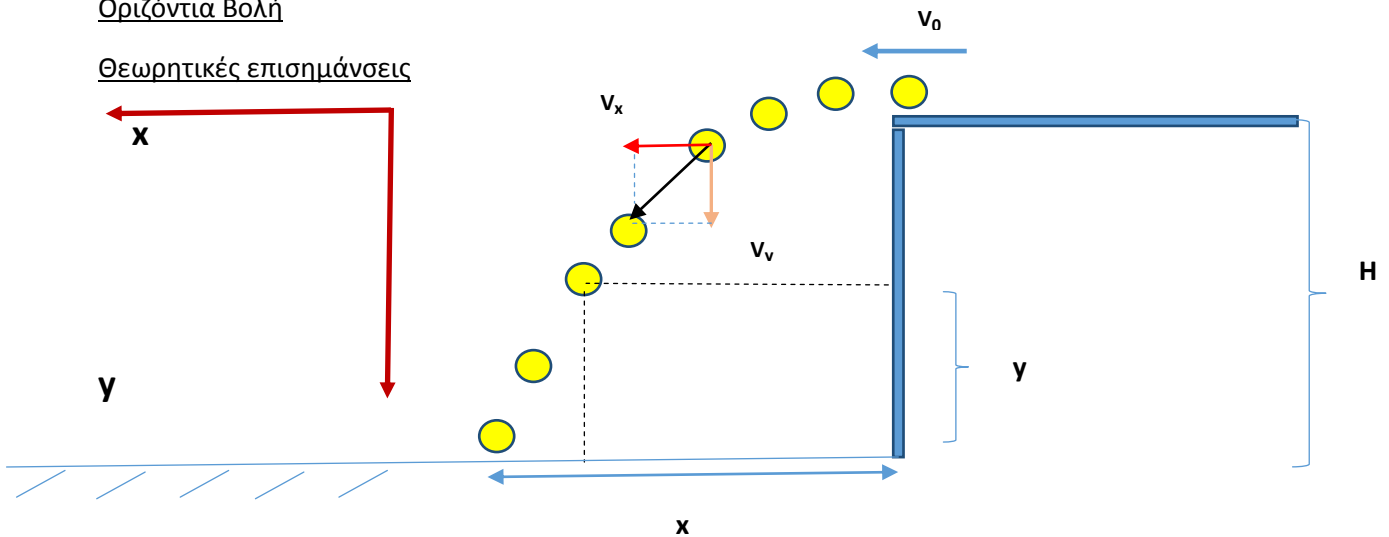

Οριζόντια Βολή

Θεωρητικές επισημάνσεις

Σε ένα σώμα που εκτοξεύεται οριζόντια χωρίς τριβές, από ένα σταθερό σημείο που βρίσκεται σε ύψος H από το έδαφος, εκτελεί ταυτόχρονα δυο κινήσεις:

Άξονας y : Ελεύθερη πτώση

Άξονας x : ευθύγραμμη ομαλή κίνηση, με σταθερή ταχύτητα v_0

Και η θέση του σώματος σε κάθε χρονική στιγμή, δίνεται από τις σχέσεις :

$$\begin{cases} y(t) = \frac{1}{2}gt^2 \\ x(t) = v_0 \cdot t \end{cases}$$

Όπου H το αρχικό ύψος (ύψος εκτόξευσης της μπίλιας)

v_0 η αρχική ταχύτητα

Με απαλοιφή του χρόνου προκύπτει :

$$\begin{cases} t = \frac{x}{v_0} \\ y = \frac{1}{2}g \frac{x^2}{v_0^2} \end{cases}$$

Η σχέση μεταξύ του τετραγώνου του x για τα διαφορετικά ύψη εκτόξευσης (H) –**Εξίσωση τροχιάς-είναι:**

(1)

$$y = \left[\frac{g}{2 \cdot v_0^2} \right] \cdot x^2$$

➤ Θα εφαρμόσουμε την εξ. Τροχιάς, της σφαίρας, που εκτελεί οριζόντια βολή, για να υπολογίσουμε θεωρητικά την θέση της σφαίρας, όταν πέσει στο έδαφος, δηλ. για $y=H$ (Βεληνεκές)

➤ Στην συνέχεια θα ελέγξουμε πειραματικά την πρόβλεψη μας:

Θα αφήσουμε μια γυάλινη σφαίρα - που έχει όμως αποκτήσει αρχική ταχύτητα ολισθαίνοντας σε καμπυλωτό πλαστικό σωλήνα – να κάνει μια κίνηση σύνθεσης 2 διαφορετικών-ανεξάρτητωνμεταξύ τους- κινήσεων

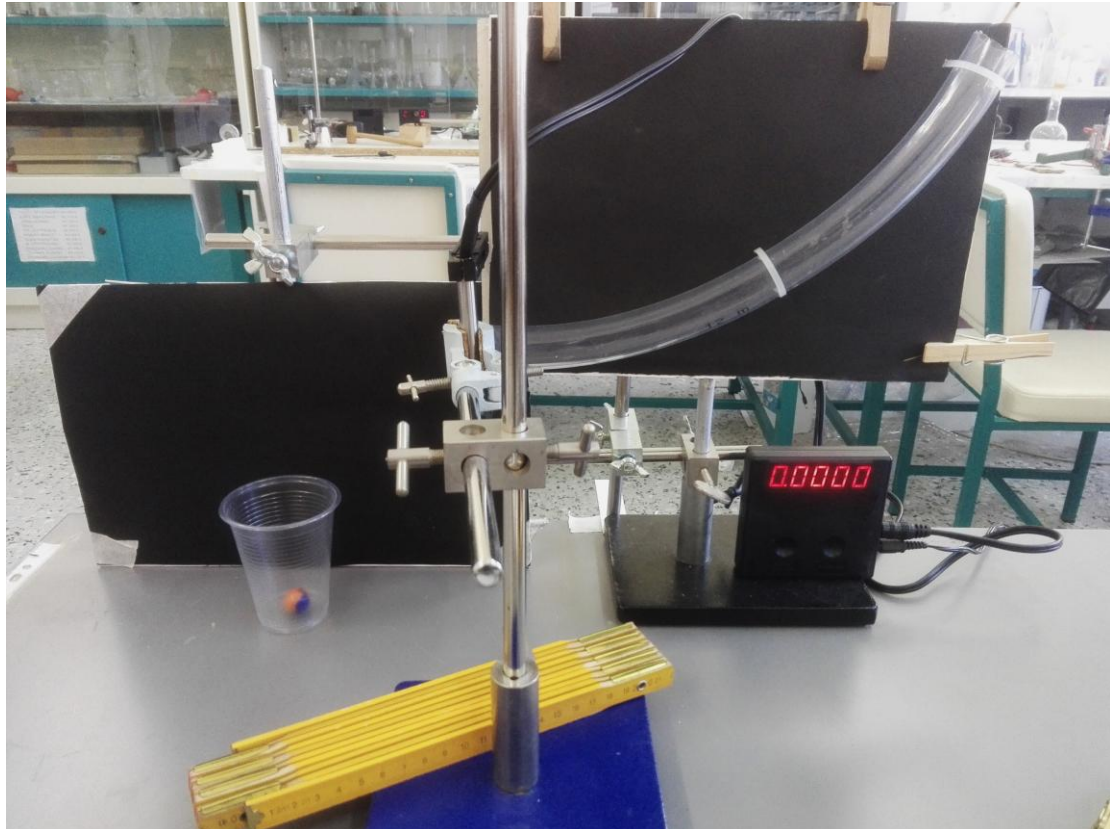
θα υπολογίσουμε την θέση της σφαίρας, όταν πέσει στο έδαφος, δηλ. για $y=H$

όπου το παίρνει την μακτιμή (βεληνεκές) από την παρακάτω σχέση :

$$x^2 = \left[\frac{2 \cdot v_0^2}{g} \right] \cdot H$$

Πειραματική διαδικασία

➤ Συναρμολόγησε την διάταξη του σχήματος

- Μετράμε με το διαστημόμετρο την διάμετρο της γυάλινης σφαίρας και την καταγράφουμε :

$$d = \dots\dots\dots \text{mm}$$

- Αφήνουμε την μπίλια να κινηθεί ελεύθερα κατά μήκος του σωλήνα, με την επίδραση του βάρους της.

Υπολογισμός της αρχικής ταχύτητας V_0 της σφαίρας

- Επίλεξε με την βοήθεια του καθηγητή σου/τριας σου την λειτουργία F1 στο χρονόμετρο της Φωτοπύλης

Η ταχύτητα της σφαίρας θα είναι $V_0 = \frac{d}{\Delta t} = \dots\dots\dots \frac{m}{s}$

Όπου $d=2R$ είναι η διάμετρος της σφαίρας και Δt ο χρόνος διέλευσης της μπίλιας από την φωτοπύλη

- Με βάση την θεωρητική πρόβλεψη, για το βεληνεκές της σφαίρας, τοποθέτησε ένα πλαστικό ποτήρι για να «υποδεχτεί» της μπίλιας την στιγμή που με την βοήθεια ενός μέτρου

Θεωρητική πρόβλεψη σημείου πτώσης – Πειραματική επιβεβαίωση

Όταν το ύψος εκτόξευσης μετρηθεί $H=16,7\text{cm}$, υπολόγισε με την βοήθεια της εξίσωσης τροχιάς της σφαίρας, σε ποιο σημείο θα προσγειωθεί.

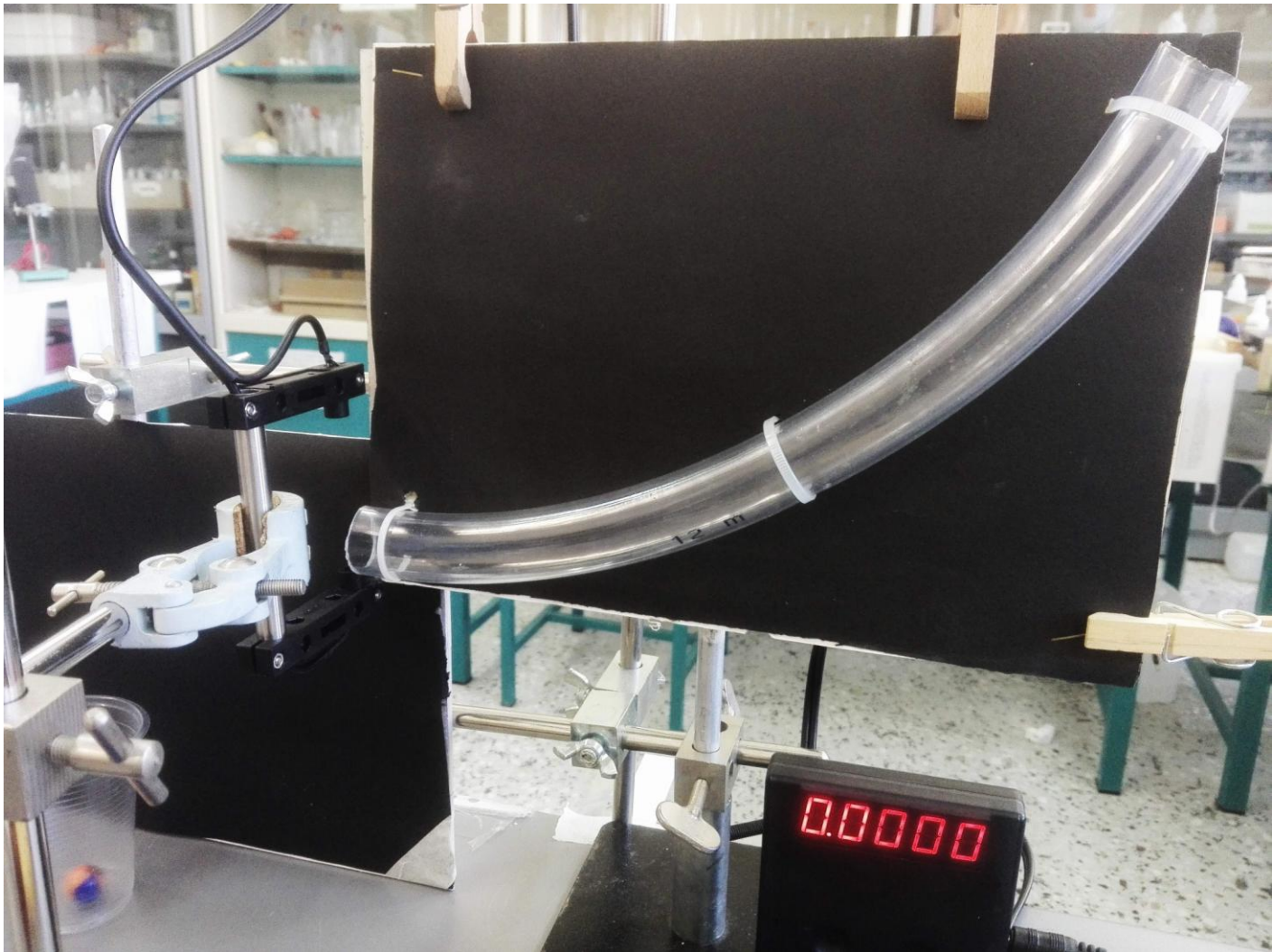
$$H = 16,7 \cdot 10^{-2} \text{m}$$

$$x^2 = \dots\dots\dots * 10^{-2} \text{m}^2 \text{ ή } x^2 = \dots\dots\dots * 10^2 \text{cm}^2$$

$$\text{και } x_5 = \sqrt{x^2} = \dots\dots\dots \text{cm}$$

Έλεγξε πειραματικά τους υπολογισμούς σου και κατέγραψε τις μετρήσεις σου, στον πίνακα που ακολουθεί :

Ύψος εκτόξευσης $H * 10^{-2}(\text{m})$	χρόνος διέλευσης από την φωτοπύλη $\Delta t (\text{sec})$	$\Delta t \text{M.O.}$	Διάμετρος σφαίρας (mm)	Αρχική ταχύτητα $V_0 = \frac{d}{\Delta t} \left(\frac{m}{s} \right)$	x (cm) Βεληνεκές
.....
.....
.....
.....

Ενδεικτικές μετρήσεις ΕΚΦΕ Αχαρνών

$H \cdot 10^{-2} \text{ (m)}$	$\Delta t \text{ (sec)}$	Δt max τιμή	x (cm) Βεληνεκές
16,7	0,0217		13,5
	0,0223		
	0,022		
		0,0223	

Εύρεση σημείου πτώσης x σφαίρας (Βεληνεκές) που εκτοξεύεται από ύψος H= 16,7cm

$$v_0 = \frac{2R}{\Delta t} = \frac{162,5}{0,0217} = 733,18 \cdot 10^{-3} \frac{m}{s}$$

$$v_0^2 = 537,56 \cdot 10^{-3} \left(\frac{m}{s} \right)^2$$

$$y = \left[\frac{g}{2 \cdot v_0^2} \right] \cdot x^2$$

$$\Leftrightarrow x^2 = \left[\frac{2 \cdot v_0^2}{g} \right] \cdot y = \left[\frac{2 \cdot v_0^2}{g} \right] \cdot H = \frac{1,075 \cdot 10^{-3}}{9,8} \cdot 16,7 \cdot 10^{-2} (m^2)$$

$$x = \pm \sqrt{1,83 \cdot 10^{-2} (m^2)} = 1,35 \cdot 10^{-1} (m) = 13,5cm$$